

zwolse
KOERS

Werken met regionale arbeidsmarktdata in het economisch beroepsonderwijs

22 september 2023

Joukje Jurjens (BMC/Randstad)

Marieke Gierveld (Deltion)

Evelien Petter-Mikx (Windesheim)

BMC
YACHT GROUP

deltion
college

Landstede

mbo
menso alting

hogeschool
Windesheim

Programma

Aanleiding

Zwolse koers en dashboard arbeidsmarktdata

Toepassingsmogelijkheden

Aandachtspunten

“Van onderbuik naar onderbouwd.”

Aanleiding

- › Toenemende aandacht voor (regionale) aansluiting onderwijs & arbeidsmarkt en vraagstukken betreffende macrodoelmatigheid
    - Bestuursakkoord 18-22 en werkagenda 23-27 mbo
    - Sectorakkoord 2018 en bestuursakkoord hbo 2022
    - Ontwikkelingen betreffende LLO
  - › Onderzoek BMC/Randstad in opdracht van de CMMBO (breed in NL)
    - In 2019 vraag om instrument te ontwikkelen dat mbo-instellingen in staat stelt om hun onderwijs beter te laten aansluiten op de actuele arbeidsmarktvraag binnen hun regio.
    - Vanuit vermoeden dat binnen opleidingspraktijken in het mbo onvoldoende systematische informatie beschikbaar is om te kunnen inspelen op specifieke behoeften in de regionale arbeidsmarkt.
  - › Opdracht CMMBO verkenning economisch domein
    - Vanwege zorgen van de CMMBO over de aansluiting en arbeidsmarktrelevantie van opleidingen in het economisch-administratief domein is de pilot gericht op mbo-opleidingen binnen dit kwalificatiedomein.
-

Aanleiding

- › 2 pilots: regio Amsterdam/Rotterdam (ROC van Amsterdam, Zadkine, Albeda) en regio Zwolle (Deltion College, Menso Alting, de Landstede Groep en Windesheim hbo – vanwege doorstroom hbo)

Het te ontwikkelen instrument dient te voldoen aan de volgende eisen:

1. Het instrument dient in samenspraak met vertegenwoordigers van de betrokken onderwijsinstellingen ontwikkeld te worden.
2. Het instrument dient de instellingen te voorzien van relevante, actuele en regiospecifieke informatie over economisch-administratieve beroepen.
3. Het instrument dient de instellingen te ondersteunen bij het kunnen vertalen van deze informatie naar regiospecifieke leerdoelen en onderwijshoudens.
4. Het instrument dient de instellingen en de CMMBO inzicht te geven in de mogelijkheden en knelpunten die zich voordoen bij deze regionale inkleuring van de kwalificatiedossiers binnen de economisch-administratieve opleidingen.

- › Intensieve trajecten waarin vooral sprake was van samen denken en samenwerken
- › Aansluitend vervolgtrajecten in zowel mbo als hbo, gericht op vragen t.a.v. arbeidsmarktrelevantie nieuwe opleidingen, mogelijkheden clusteren of specialiseren opleidingen niveau 2, inrichting portfolio, etc.

“Samenwerken aan data.”

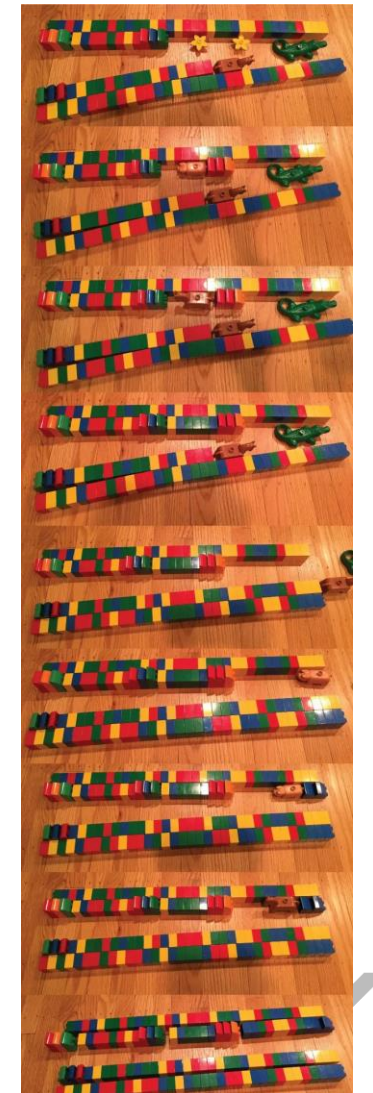

Zwolse Koers

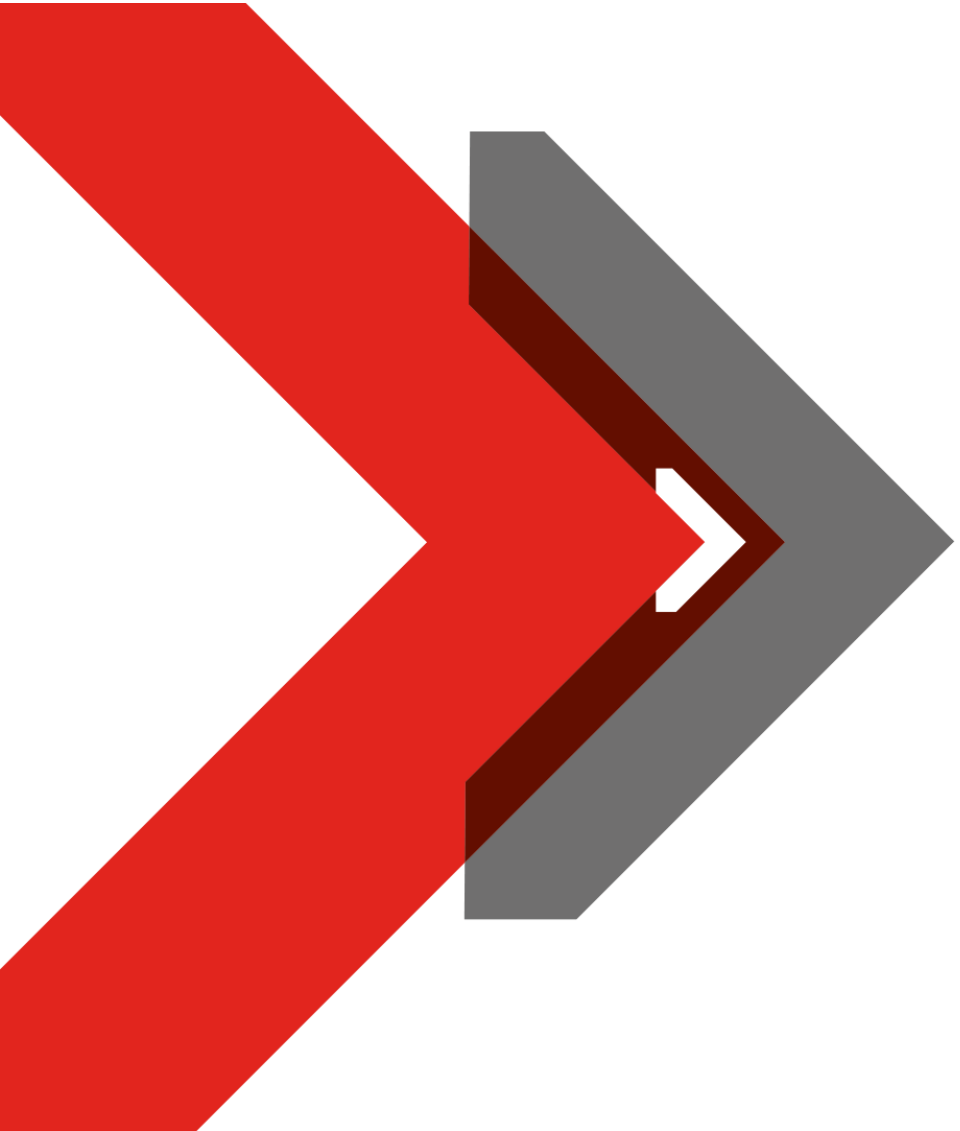
- › Regionaal samenwerkingsverband mbo-hbo voor vernieuwend Zwols *Economisch* onderwijs
  - › Bouwen aan duurzame samenwerking met het regionale werkveld
  - › Visie en samenwerking krijgen vorm in een programma met drie speerpunten:
    - Pijler 1: Data
    - Pijler 2: Vernieuwend economisch onderwijs
    - Pijler 3: Samenwerking in de regio
-

Arbeidsmarktdata en dashboard

- › De CMMBO deed in 2020/2021 onderzoek naar het profiel en het perspectief van mbo studenten in het economisch domein.
- › Het tweede deel van het onderzoek was gericht op de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en specifiek de vraag hoe data hierbij kan ondersteunen.
- › De Zwolse Koers sloot aan bij een pilot waarin door BMC/Randstad op basis van vacatures gevraagde skills in de regio in beeld werden gebracht. *Aanvullend op al bestaande data.*
- › Aanpak niet vanuit opleidingen maar vanuit de arbeidsmarkt: Eerst is het economisch domein gekaderd en vervolgens zijn functieclusters geïdentificeerd op basis van gevraagde skills in vacatureteksten (over 5 jaar). Dit geeft inzicht in gevraagde skills, marktvraag, ontwikkeling en samenhang.
- › Aanpak was zo interessant dat we, samen met BMC Randstad werkten aan een dashboard.

“Doorlopend inzicht voor opleiders vanuit het regionale werkveld.”

Toepassingsmogelijkheden

Waar kun je de data voor kunnen gebruiken?

- > ontwerp /herontwerp opleidingen;
- > samenwerkingsvormen;
- > portfoliovraagstukken;
- > sb- en voorlichtingsgesprekken met studenten en ouders;
- > gesprekken met partners in het werkveld;
- > besluitvormingstrajecten.

“Beter begrip krijgen van de multisectorale context waarin economisch beroeps professionals werkzaam worden of zijn”.

Inzichten uit het dashboard

Zicht op de regionale arbeidsmarkt:

online vacatures economische en economisch verwante functies en rollen op niveau 2 tot 6

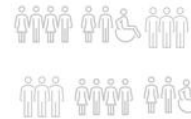

Gezocht:

110.000

Regionale online vacatures voor economische & ec. verwante functies/rollen in de afgelopen 2 jaar

27%

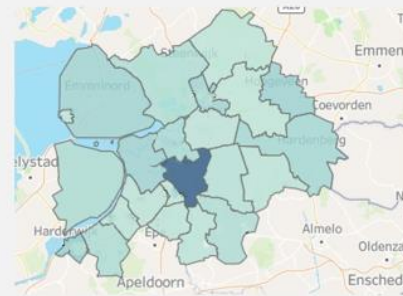

meer dan een jaar geleden op hetzelfde peilmoment

472
beroepen

29
functie-clusters

20 sectoren:

Harderwijk, 8%

Kampen, 6%

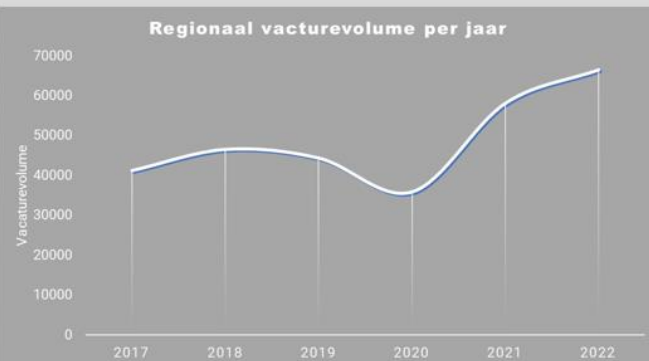
N.O. Polder, 6%

Zwolle, 35%

Meppel, 6%

Hoogeveen, 6%

Gemeenten met de meeste vacatures

Top-5

veel gevraagde economische vacatures, in meer dan 3.000 vacatures de afgelopen 2 jaar

- Logistiek/magazijn medewerker
- Verkoper
- Werkvoorbereider
- Accountmanager
- Medewerker klantenservice
- Administratief medewerker

Top-5

veel gevraagde skills in economische vacatures in de afgelopen 2 jaar - naar opleidingsniveau

	mbo	mbo/hbo	hbo - hbo/wo
verantwoordelijkheid	49%	60%	62%
samenwerken	50%	51%	54%
enthousiast	49%	48%	44%
communiceren	41%	52%	51%
flexibel	39%	34%	29%

Sterkst opkomende,

skills in de afgelopen 2 jaar t.o.v. de 3 voorliggende jaren

Voorkomend in > 10.000 vacatures

- Flexibele ontwikkeling
- Samenwerken
- Meedenkend
- Klanten helpen

> 250 vacatures

werkgevers met de meeste economische vacatures in de afgelopen 2 jaar

Countus

ABN-AMRO

hogeschool Windesheim

Toepassingsmogelijkheden, vraagstukken

Waarvoor hebben wij het gebruikt?

- › Skills analyse t.b.v. de **nieuwe mbo KD's** Commercie, Retail en Ondernemer Handel door Deltion/Landstede samen.
  - › Analyse op **arbeidsmarktrelevantie** nieuw aan te vragen opleidingsaanbod: hbo Ad-opleidingen Finance en Commerciële Economie
  - › **Onderbouwing** voor 'ontwerpen' voor vernieuwend economisch opleidingsaanbod door mbo en hbo binnen de Zwolse Koers;
  - › Analyse op **haalbaarheid ideeën** voor nieuwe opleidingen of opleidingsvormen.
  - › Analyse op **kansrijke doorstroomroutes** t.b.v. de oriëntatie op nieuwe instellingsoverstijgende samenwerkingsvormen.
  - › Input voor, ingezet bij:
    - Het **aanscherpen leeruitkomsten** brede economische hbo propedeuse.
    - het **opstellen van opleidingsprofielen** voor zijnstroom Logistiek.
    - **Afstemming met het werkveld** over het opleiden van toekomstig beroepsprofessionals.
-

Aan de slag, welke vragen zou je kunnen stellen?

- › Hoe ontwikkelt de marktvraag van functieclusters zich in de tijd (krapte/overschot)?
- › Sluiten de ontwikkelde leeruitkomsten aan bij wat de praktijk vraagt?
- › Welke skills missen opleidingen in hun leeruitkomsten?
- › Beheersen studenten skills die de praktijk op dit moment vraagt?
- › Welke skills in de curricula zijn aan verandering onderhevig in de tijd?
- › In hoeverre verschillen gevraagde skills tussen opleidingsniveaus van elkaar?
- › Met welke skills kun je ambitieuze mbo'ers faciliteren ter voorbereiding op het hbo?

“Wat hebben we geleerd?”

Aandachtspunten

Wat heeft het jou geleerd, welke vragen en ideeën roept het op?

Waar zijn wij tegenaan gelopen?

- Digitale geletterdheid
- Inhoudelijke toelichting

Wat levert het ons op?

- Op inhoud sterke samenwerking
- Minder onderbuikgevoel meer onderbouwd
- Vooral ontwikkeling is goed te onderbouwen met data

Kortom: verrijking op inhoud, achtergrond én samenwerking

‘Super interessante data. Mooie van deze data is dat deze los van de opleidingscontext tot stand is gekomen. De data redeneren andersom van buiten naar binnen (via de lijn gevraagde skills -> beroepen -> opleiding). Hierdoor ontstaan er mogelijk nieuwe inzichten die we nu niet hebben’.

**zwolse
KOERS**

Iedereen heeft een
aandeel in de Zwolse
koers...

